

Vereniging Effecten Uitgevende Ondernemingen

Ministerie van Veiligheid en Justitie
T.a.v. mr. L.D.V.M. Kompier
Postbus 20301
2500 EH DEN HAAG

Ministerie van Economische Zaken
T.a.v. mr. K. van Kalleveen
Postbus 20401
2500 DEN HAAG

c.c. Monitoring Commissie Corporate Governance Code

Datum 10 augustus 2017

Vereniging Effecten Uitgevende Ondernemingen

E secretariaat@veuo.nl

Uw ref.

T 020 577 1010

Onze ref. M28154233/1/10712704

Betreft: Verruiming reikwijdte accountantsonderzoek m.b.t. de verklaring inzake corporate governance niet wenselijk

Geachte mevrouw Kompier,

Wij refereren aan de brief van de Minister van Veiligheid en Justitie van 20 juni 2017¹, waarin hij vragen beantwoordt van de vaste commissie voor Veiligheid en Justitie over het Ontwerpbesluit tot wijziging van het Besluit van 23 december 2004 tot vaststelling van nadere voorschriften omtrent de inhoud van het jaarverslag (hierna de "**AMvB**"). Naar aanleiding van vragen omtrent de reikwijdte van de toetsing door de accountant van de corporate governance verklaring, kondigt de minister daarbij aan de ontwerp AMvB te zullen aanpassen zodat de accountant alle onderdelen van de corporate governance verklaring toetst op dezelfde wijze als het bestuursverslag waarvan de verklaring deel uitmaakt. Feitelijk impliceert dit dat de zogenaamde *aanwezigheidstoets* die de accountant moet uitvoeren, wordt omgezet naar een *verenigbaarheidstoets*.

De *aanwezigheidstoets* houdt in dat de accountant nagaat of hetgeen in de verklaring moet worden vermeld ook daadwerkelijk daarin is opgenomen. De *verenigbaarheidstoets* gaat evenwel veel verder en betekent dat de accountant nagaat of het bestuursverslag (incl. dus de corporate governance verklaring) conform de wettelijke vereisten is opgesteld en met de jaarrekening verenigbaar is en de accountant onderzoekt of er in het licht van de tijdens het onderzoek van de

¹ Brief te raadplegen via <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/dossier/31083/kst-31083-54?resultIndex=0&sorttype=1&sortorder=4>

jaarrekening verkregen kennis en begrip omtrent de rechtspersoon en zijn omgeving materiële onjuistheden zijn opgenomen.

Deze uitbreiding van de accountantstoets sluit niet goed aan bij de aard van de corporate governance verklaring. Dat wordt ook reeds geïllustreerd door de eerdere – bij de herziening van de Code – uitvoerig gevoerde discussie (en uitkomst daarvan) omtrent de rol van de accountant. De verruiming van de toets zal veel onduidelijkheid met zich meebrengen voor wat betreft de wijze waarop de accountant daar invulling aan zal geven en daarmee ook voor de onderneming. Voorkomen moet worden dat accountants de Code als een specifieke wettelijke plicht gaan zien die een gedetailleerd onderzoek zou vergen, ten gevolge waarvan er veel extra werk wordt gegenereerd voor zowel de accountant als de controle cliënt.

1 Europese Richtlijn m.b.t. corporate governance verklaring

In de brief van de Minister wordt gesteld dat het op grond van [Richtlijn 2013/34/EU](#) mogelijk is om de toetsing van de corporate governance verklaring gelijk te stellen met de toetsing van de overige onderdelen van het bestuursverslag. Dat zou impliceren dat de accountant voor alle onderdelen van de corporate governance verklaring de *verenigbaarheidstoets* moet toepassen. Artikel 20 lid 3 van voormelde Richtlijn stelt echter uitdrukkelijk dat die *verenigbaarheidstoets* uitsluitend geldt voor de informatie die in de corporate governance verklaring is opgenomen inzake (i) een beschrijving van de belangrijkste kenmerken van de interne controle- en risicobeheerssystemen van de onderneming in verband met het proces van financiële verslaggeving en (ii) de informatie inzake het Besluit artikel 10 Overnamerichtlijn. Voor alle overige onderdelen geldt slechts een *aanwezigheidstoets*. En dat is ook precies de insteek zoals deze (reeds jaren) is vastgelegd in het (huidige) Besluit van 23 december 2004 tot vaststelling van nadere voorschriften omtrent de inhoud van het bestuursverslag.

Vanuit governance perspectief is dat ons inziens ook de gewenste reikwijdte van de accountantstoets en zou deze gehandhaafd moeten blijven. De gesuggereerde wijziging zou namelijk impliceren dat Nederland verder gaat dan de vereisten op grond van de richtlijn zonder dat daar een rechtvaardiging voor wordt geboden, terwijl er bij de invoering van deze regeling werd gesteld dat *'.....er geen redenen zijn om de corporate-governance verklaring grondiger door de accountant te laten beoordelen dan de richtlijn voorschrijft, is dit onderscheid gehandhaafd en wordt er in het besluit een specifieke bepaling opgenomen voor de accountantscontrole van de corporate-governance verklaring'*² (onderstreping toegevoegd). Naar haar aard leent (de) corporate governance (verklaring) zich niet voor zo'n uitgebreide accountantstoets. Door de rol van de accountant op dit gebied uit te breiden worden de zorgvuldig opgebouwde checks and balances in het systeem en de werking van de Corporate Governance Code juist uit balans gebracht. Wij lichten dat hieronder graag toe.

² Kamerstukken II, 2008-2009, 31.508, nr. 6, [Nota naar aanleiding van het verslag](#), p. 13

2 Werking Code gebaseerd op zelfregulering

De vennootschap doet in de corporate governance verklaring mededeling over de naleving van de Code en indien bepaalde onderdelen niet worden nageleefd, moet daarvan gemotiveerd opgave worden gedaan in het bestuursverslag. Vanzelfsprekend mag er van de accountant worden verlangd dat wanneer hij/zij feitelijke onjuistheden aantreft, hij/zij dit signaleert. Gewaakt moet evenwel worden voor het feit dat er een actieve onderzoeksplicht wordt gelezen in deze *verenigbaarheidstoets*. Dat draagt een groot risico in zich dat sprake zal zijn van uitgebreid en duur onderzoek door de accountant en veel extra werk voor zowel de vennootschap als de accountant, dat praktisch gesproken weinig toevoegt en dat de Code juist beoogt te voorkomen.

Zoals in de preambule van de Code zelf ook is gesteld, hebben vennootschappen en aandeelhouders een gedeelde verantwoordelijkheid om zelfregulering volgens het 'pas toe of leg uit'-principe goed te laten werken zodat het een effectief alternatief kan vormen voor wetgeving.³ Het gaat daarbij om een redelijke toepassing in het licht van het 'pas toe of leg uit' beginsel waarbij nu juist moet worden voorkomen dat de Code als een wettelijke regeling wordt behandeld en de compliance dienovereenkomstig wordt vorm gegeven.

3 Visie Monitoring Commissie Corporate Governance Code

Als aangegeven vond bij de consultatie van de nieuwe Code ook reeds een uitvoerige discussie plaats over de rol van de accountant in dat verband. Daarbij heeft de VEUO er op gewezen⁴ dat de accountant uiteraard een belangrijke rol speelt bij het versterken van de zekerheid omtrent de juistheid van de financiële gegevens, maar als controleur van de financiële administratie is de accountant niet bedoeld noch geschikt om in het systeem van corporate governance een centrale rol te spelen. De rol van de accountant behoort in perspectief te worden geplaatst. Het zou niet juist zijn dat de accountant met betrekking tot alles dat min of meer ziet op governance een uitgebreid onderzoek moet instellen en/of zich daartoe gehouden zou moeten beschouwen. Zo'n bredere reikwijdte verhoudt zich naar de overtuiging van de VEUO niet met wat goede governance is en zou bovendien zowel de specifieke deskundigheid als de verantwoordelijkheid van de accountant te buiten gaan. Zoals hiervoor reeds opgemerkt leidt het slechts tot veel extra werk voor zowel de vennootschap als de accountant zonder dat zulks praktisch relevant is en past in het systeem van corporate governance. Het zal snel kunnen leiden tot dito onderzoek- en afvinkgedrag wat de Code nu juist beoogt te voorkomen.

³ P. 11, Corporate Governance Code 2016

⁴ [Brief VEUO](#) aan Monitoring Commissie Corporate Governance Code inzake reactie op voorstel voor herziening Corporate Governance Code, 6 april 2016

Met inachtneming van het voorgaande, heeft de Monitoring Commissie destijds ook besloten haar eerste voorstel voor een nieuwe Code – en zeker ook de rol van de accountant - op een aantal punten aan te passen. Voldoende is in de visie van de commissie⁵ dat *"het niet de insteek van de Commissie is geweest om de taakopdracht van de externe accountant uit te breiden."* Voldoende was, aldus de Commissie, *"dat de externe accountant zegt wat hij ziet, vanuit zijn rol als accountant van de vennootschap."*

4 Conclusie

Concluderend stelt de VEUO vast dat van de accountant mag worden verlangd dat wanneer hij/zij feitelijke onjuistheden aantreft, hij/zij dit signaleert. Er is echter geen grond om een meer inhoudelijke toetsing van de corporate governance verklaring te verlangen. Zou dat anders zijn, dan zal dat automatisch tot gevolg hebben dat de accountant zich volop moet verdiepen in het brede terrein van de corporate governance dat in de loop van de tijd is uitgegroeid tot een eigenstandige discipline dat veel meer en zeker niet primair de specifieke kennis omvat die van een accountant mag worden verwacht en waarop deze is toegerust. Een inhoudelijke toets door de accountant verhoudt zich daarmee niet en doet geen recht aan het karakter en doel van de Code. Het zal leiden tot een beduidende toename van de belasting voor beursgenoteerde ondernemingen die niet in verhouding staat tot wat daarmee kan zijn beoogd en kan worden bereikt.

Wij danken u voor uw aandacht aan het bovenstaande geschonken en zijn graag beschikbaar om eventuele vragen of opmerkingen naar aanleiding van het voorgaande te adresseren.

Hoogachtend en met vriendelijke groet,

Harm-Jan de Kluiver
Algemeen Secretaris VEUO

Myrtle Grondhuis
Adjunct Secretaris VEUO

⁵ Verantwoording van het werk van de Commissie, p.10, te raadplegen via <http://www.mccg.nl/download/?id=3379&download=1>